

arrest

GERECHTSHOF ARNHEM-LEEWARDEN

zittingsplaats Leeuwarden

Afdeling strafrecht

Parketnummer: 21-001732-20

Uitspraak d.d.: 2 juli 2021

TEGENSPRAAK

Arrest van de meervoudige kamer voor strafzaken van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, gewezen op het hoger beroep, ingesteld tegen het vonnis van de politierechter in de rechtbank Noord-Nederland van 11 mei 2020 met parketnummer 18-026180-20 in de strafzaak tegen

RYPKE CORNELIS ZEILMAKER,

geboren te Franeker op 27 mei 1975,

wonende te 8525 EV Langweer, H R Vierstrastrjitte 31.

Het hoger beroep

De verdachte heeft tegen het hiervoor genoemde vonnis hoger beroep ingesteld.

Onderzoek van de zaak

Dit arrest is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting van het hof van 18 juni 2021 en, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 422 van het Wetboek van Strafvordering, het onderzoek op de terechtzitting in eerste aanleg.

Het hof heeft kennisgenomen van de vordering van de advocaat-generaal, strekkende tot veroordeling van verdachte ter zake van het hem tenlastegelegde tot een geldboete ter hoogte van € 750,-. Deze vordering is na voorlezing aan het hof overgelegd.

Het hof heeft voorts kennisgenomen van hetgeen door verdachte en zijn raadsman, mr. G. Spong, naar voren is gebracht.

Het vonnis waarvan beroep

De politierechter in de rechtbank Noord-Nederland heeft verdachte op 11 mei 2020 veroordeeld ter zake van bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht en bedreiging met zware mishandeling van B. de Boer tot een geldboete ter hoogte van € 750,- en een voorwaardelijke taakstraf voor de duur van twintig uren met een proeftijd van twee jaren.

Het hof zal het vonnis waarvan beroep vernietigen, omdat het tot een andere strafoplegging komt en daarom opnieuw rechtdoen.

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

Verdachte is bij vonnis waarvan beroep vrijgesproken ter zake van de hem impliciet cumulatief tenlastegelegde bedreiging via de Facebookpagina Fossyl Frij Fryslân van B. de Boer. Hoger beroep tegen deze vrijspraak staat voor verdachte niet open. Het hof zal verdachte daarom in zoverre niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep verklaren.

De tenlastelegging

Aan verdachte is tenlastegelegd, voor zover in hoger beroep nog aan de orde dat:

Hij in of omstreeks de periode van 20 november 2019 tot en met 26 november 2019 te Leeuwarden B. de Boer middels berichten op de internetsite: www.interessantetijden.nl heeft bedreigd met enig misdrijf tegen het leven gericht en/of met zware mishandeling, door die de Boer dreigend de woorden toe te voegen (op de internetsite: www.interessantetijden.nl): "Fut doodskoppe zulke oplichters, zoals mijn pake Wybe uit dokkum zei. Ik zou haast geloven dat mijn pake Rybke als verzetstrijder ook de kogel door Bouwe had gejaagd" en/of "Rechtse hippy een riek tussen de ribben van die Bouwe" waarbij een foto is geplaatst van verdachte met een riek in zijn hand, althans woorden van gelijke dreigende aard of strekking;

Indien in de tenlastelegging taal- en/of schrijffouten voorkomen, zijn deze in de bewezenverklaring verbeterd. De verdachte is daardoor niet geschaad in de verdediging.

Overweging met betrekking tot het bewijs

Standpunt van het openbaar ministerie

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting aangevoerd dat verdachte de tenlastegelegde bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht en zware mishandeling heeft begaan. Hij heeft daartoe – kortgezegd – aangevoerd dat aangever B. de Boer daadwerkelijk op de hoogte is geraakt van de bedreiging en de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij hem in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij het leven zou kunnen verliezen of zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen en dat het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte daarop was gericht.

Standpunt van de verdediging

Namens verdachte is door zijn raadsman bepleit dat verdachte dient te worden vrijgesproken van het hem tenlastegelegde. Daartoe heeft de raadsman – kortgezegd – aangevoerd dat juist niet voldaan is aan de vereisten voor bedreiging. De raadsman van verdachte heeft daarbij onderscheid gemaakt tussen de drie onderdelen die volgens hem een rol spelen bij de beoordeling van de strafzaak. Allereerst zijn de bedreigende woorden niet direct jegens aangever geuit, maar is aangever via een ander hiervan op de hoogte geraakt. Daardoor is de bedreigde niet onmiddellijk op de hoogte geraakt van de bedreiging. Het opzet van verdachte was met de plaatsing van de tekst op zijn eigen website ook niet gericht op kennisneming daarvan door aangever De Boer. Ten tweede is de context waarin de uitingen zijn geplaatst van belang bij de beoordeling van de vraag of de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon

ontstaan dat hij het leven zou kunnen verliezen of zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen. Gelet op de publicatie op de website van verdachte, die een journalistiek karakter heeft, de aard van de bewoordingen, die het karakter hebben van een uiting van frustratie en niet onmiddellijk gericht waren jegens aangever, is hieraan niet voldaan. Ten derde was het (voorwaardelijk) opzet van verdachte er niet op gericht dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij het leven zou kunnen verliezen of zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen.

Oordeel van het hof

Het hof is van oordeel dat het door verdachte gevoerde verweer strekkende tot vrijspraak van het tenlastegelegde wordt weerlegd door de gebezigde bewijsmiddelen, zoals deze in de bijlage met bewijsmiddelen zullen worden opgenomen. Het hof heeft geen reden om aan de juistheid en betrouwbaarheid van de inhoud van die bewijsmiddelen te twijfelen.

In aanvulling daarop overweegt het hof het volgende.

Het hof stelt voorop dat voor een veroordeling ter zake van bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht of zware mishandeling is vereist dat de bedreigde daadwerkelijk op de hoogte is geraakt van de bedreiging en de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij het leven zou kunnen verliezen of zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen en dat het opzet van de verdachte daarop was gericht.

Aan de hand van het dossier en het onderzoek ter terechtzitting stelt het hof de volgende feiten en omstandigheden vast.

Verdachte heeft op de website interessantetijden.nl, die door hem wordt beheerd, een artikel geplaatst dat door hem is geschreven, met de titel: ‘Astroturfer Bouwe de Boer verbouwt Friese Landschap.’ Onder de titel begint het artikel met de tekst ‘Een Leeuwarder gemeenteambtenaar en provinciaal “Energiecommissaris”, Bouwe de Boer moet met zijn “Fossylfrij Fryslân” lokale steun veinzen voor Brusselse en Haagse klimaatpolitiek – Astroturferen heet dat in PR-jargon – voor de vernietiging van ons Friese landschap tot energieplantage.’ Op 26 november 2019 nam aangever B. de Boer kennis via de bovengenoemde website van het artikel. In het artikel staat ook de tekst ‘Fut Doadskoppe zulke oplichters, zoals mijn pake zaliger Wybe uit Dokkum zou zeggen. En ik zou haast geloven dat mijn Pake Rypke als verzetsstrijder ook de kogel door Bouwe had gejaagd.’ Verderop in het artikel staat een foto afgebeeld met daarop zichtbaar verdachte met een riek in zijn hand met als onderschrift: ‘Rechtse Hippie: een riek tussen de ribben van Bouwe.’ Deze foto maakt onderdeel uit van het dossier als bijlage bij de aangifte en als toegezonden stuk door de raadsman van verdachte in eerste aanleg, mr. E. van der Meer. Aangever heeft in zijn aangifte aangegeven dat hij zich door deze woorden bedreigd voelde.

Ten aanzien van het verweer van de verdediging dat de bedreigende woorden niet onmiddellijk jegens aangever zijn geuit en verdachte aldus niet het (voorwaardelijk) opzet had op kennisname door aangever van deze woorden, overweegt het hof het volgende. Verdachte heeft de tenlastegelegde woorden en de bijbehorende foto geplaatst op een openbare website die door hem wordt beheerd. Deze website heeft een onbeperkt bereik, doordat niet is vereist dat bezoekers inloggen voordat zij kennis kunnen nemen van de artikelen. Voorts is de internetsite van verdachte een medium met een voortdurend karakter,

waardoor uitlatingen zonder tussenkomst van de beheerder, verdachte, gedurende een onbepaalde tijd op de site blijven staan.

Het onderwerp van de site interessantetijden.nl is blijkens de bij de aangifte gevoegde foto's 'ecologie voor de 21ste eeuw.' Aangever verricht werkzaamheden bij de gemeente Leeuwarden in de functie van energiecoördinator, wat onder meer inhoudt dat hij projecten organiseert om duurzame energie te bevorderen. Gelet op de inhoud van het artikel en de functie en werkzaamheden van aangever staat vast dat zowel verdachte als aangever op een overlappend terrein werkzaam zijn. Dit vindt onder meer bevestiging in het gegeven dat aangever met voor- en achternaam alsook zijn functie wordt benoemd in het artikel van verdachte. Aldus bestond er een reële kans dat aangever op de hoogte zou geraken van (de inhoud van) het artikel, hetgeen zich uiteindelijk ook heeft voorgedaan. Door op deze wijze het artikel met de tenlastegelegde uitlatingen en de daarbij behorende foto te publiceren heeft verdachte bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat aangever onmiddellijk dan wel door tussenkomst van anderen op de hoogte zou geraken van de inhoud van het artikel. Daarmee staat vast dat verdachte voorwaardelijk opzet had op het daadwerkelijk op de hoogte geraken van de bedreiging door aangever. Dat verdachte zelf aangever niet op de hoogte heeft gesteld van het door hem geschreven artikel en dat aangever op het artikel werd geattendeerd door een collega doet hieraan niet af.

Ten aanzien van het verweer dat de geuite bewoordingen niet bedreigend zijn gelet op hun context en verdachte niet het (voorwaardelijk) opzet had op het bedreigen van aangever met deze uitlatingen, overweegt het hof het volgende. De Friese woorden 'fut doadskoppe' betekenen zoveel als 'meteen doodschoppen' of woorden van gelijke strekking. Daarmee zijn deze woorden naar objectieve maatstaven als bedreigend aan te merken. De verdediging heeft aangevoerd dat deze bewoordingen niet als zodanig zijn bedoeld, maar als - oud-Dokkumer - uiting van frustratie of ongenoegen en anderszins moeten worden uitgelegd. Dat verdachte deze bedoeling had is evenwel niet gebleken uit het artikel zelf. Daar komt bij dat deze woorden gevolgd werden door de woorden: 'Ik zou haast geloven dat mijn pake Rybke als verzetsstrijder ook de kogel door Bouwe had gejaagd.' Dit bevestigt het grimmige karakter van de eerdere bewoordingen en geeft juist context die bijdraagt aan het bedreigende karakter daarvan. Het gegeven dat verdachte ten aanzien van de eerste woorden een uitspraak van zijn pake, zijn grootvader, aanhaalde maakt dit niet anders. Na deze passage volgt verderop in het artikel een foto van verdachte met een riek in zijn hand, waarbij hij de punten van deze riek richting de lens van de camera heeft opgeheven en daarbij indringend in de lens kijkt. Onder die foto staan de woorden: 'rechtse hippie: een riek tussen de ribben van Bouwe.' Ook nu zien de bewoordingen van verdachte, blijkens de gebruikte naam "Bouwe", op aangever en hebben de boodschap en de beeltenis een grimmig, bedreigend karakter zonder enige vorm van nuance.

Het hof heeft eerder opgemerkt dat het medium waarop verdachte zijn uitlatingen heeft geplaatst een vrij toegankelijk en langer durend karakter heeft, veel meer dan bijvoorbeeld een niet goed overdachte mondelinge uitlating in een boze bui. Verdachte heeft de tenlastegelegde woorden bedacht, deze 'op papier' gezet, een foto gemaakt waarvoor hij bewust een dreigende pose heeft aangenomen, deze voorzien van een grimmig onderschrift en deze foto en de uitlatingen als onderdeel van een artikel op zijn website geplaatst. Daarmee kan niet gezegd worden dat verdachte in een opwelling heeft gehandeld. Dit duidt juist op een weloverwogen beslissing.

Gelet op het voorgaande waren de bedreigende woorden met de daarbij behorende foto van dien aard en is de bedreiging onder zodanige omstandigheden geschied dat bij De Boer in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij het leven zou kunnen verliezen of zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen. Ook heeft verdachte gelet op het voorgaande door het plaatsen van

de tenlastegelegde uitlatingen en de daarbij behorende foto bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat bij De Boer een dergelijke vrees kon ontstaan.

Het hof is op grond hiervan van oordeel dat de aard van de tenlastegelegde uitlatingen van verdachte in de gegeven omstandigheden een bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht en zware mishandeling van B. de Boer opleveren.

Het hof komt daarmee tot bewezenverklaring van het tenlastegelegde voor zover dat ziet op de uitingen op de internetsite: www.interessantetijden.nl.

Bewezenverklaring

Door wettige bewijsmiddelen, waarin zijn vervat de redengevende feiten en omstandigheden waarop de bewezenverklaring steunt, acht het hof wettig en overtuigend bewezen dat verdachte het tenlastegelegde heeft begaan, met dien verstande dat:

Hij in de periode van 20 november 2019 tot en met 26 november 2019 te Leeuwarden B. de Boer middels berichten op de internetsite: www.interessantetijden.nl heeft bedreigd met enig misdrijf tegen het leven gericht en met zware mishandeling, door die de Boer dreigend de woorden toe te voegen op de internetsite www.interessantetijden.nl: "Fut doodskoppe zulke oplichters, zoals mijn pake Wybe uit Dokkum zei. Ik zou haast geloven dat mijn pake Rybke als verzetsstrijder ook de kogel door Bouwe had gejaagd" en "Rechtse hippy een riek tussen de ribben van die Bouwe", waarbij een foto is geplaatst van verdachte met een riek in zijn hand, althans woorden van gelijke dreigende aard of strekking.

Het hof acht niet bewezen hetgeen verdachte meer of anders is tenlastegelegd dan hierboven is bewezenverklaard, zodat deze daarvan behoort te worden vrijgesproken.

Strafbaarheid van het bewezenverklaarde

Het bewezenverklaarde levert op:
bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht.
en
bedreiging met zware mishandeling.

Strafbaarheid van de verdachte

Verdachte is strafbaar aangezien geen omstandigheid is gebleken of aannemelijk geworden die verdachte niet strafbaar zou doen zijn.

Oplegging van straf en/of maatregel

De hierna te melden strafoplegging is in overeenstemming met de aard en de ernst van het bewezenverklaarde en de omstandigheden waaronder dit is begaan, mede gelet op de persoon van verdachte, zoals van een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting is gebleken.

Verdachte heeft zich in november 2019 schuldig gemaakt aan bedreiging van aangever B. de Boer. Door zich bedreigend uit te laten richting De Boer heeft verdachte inbreuk gemaakt op diens persoonlijke levenssfeer. Verdachte heeft daarmee een grens overschreden, wat als gevolg heeft dat hij daarvan de strafrechtelijke consequenties moet dragen. Verdachte heeft ter terechtzitting van het hof weliswaar verklaard dat de wijze waarop hij zich heeft uitgelaten een redactionele kwestie is, maar heeft ook begrip getoond voor het feit dat hij een grens is overgegaan door het artikel waarin de tenlastegelegde woorden en de foto zijn opgenomen van zijn website te halen. Daarmee heeft verdachte enige mate van besef getoond voor de impact die het incident op De Boer heeft gehad. Voorts blijkt uit de stukken in het dossier dat het slachtoffer zich gehoord wenst te voelen door middel van een veroordeling van verdachte, maar niet uit is op speciale preventie in de vorm van een zware bestraffing.

Het hof houdt bij de strafoplegging rekening met een verdachte betreffend uittreksel uit de justitiële documentatie van 11 mei 2021. Hieruit blijkt dat verdachte niet eerder is veroordeeld voor strafbare feiten en ook sindsdien niet in aanraking is gekomen met justitie.

Het hof houdt voorts rekening met de persoonlijke omstandigheden van verdachte zoals die blijken uit het dossier en zoals die tijdens het onderzoek ter terechtzitting van het hof zijn besproken. Daarbij heeft het hof er rekening mee gehouden dat verdachte, zoals hij ter terechtzitting heeft aangegeven, in het kader van de onderhavige verdenking op hardhandige wijze is gearresteerd, hetgeen hem heeft aangegrepen.

Alles afwegend is het hof van oordeel dat – gelet op de aard en de ernst van het gepleegde feit, de omstandigheden waaronder dit is begaan en de persoonlijke omstandigheden van verdachte – kan worden volstaan met een voorwaardelijke geldboete van € 750,-. Het hof ziet in de persoonlijke omstandigheden van verdachte reden om af te wijken van de eis van de advocaat-generaal door de geëiste geldboete in voorwaardelijke vorm op te leggen. Het is evident dat verdachte zich inmiddels op andere wijze kritisch uitlaat over kwesties die hij in het kader van zijn journalistieke werkzaamheden onderzoekt. Daarmee lijkt de kans op herhaling van een dergelijk strafbaar feit gering. Gelet daarop stelt het hof de proeftijd bij de voorwaardelijke straf vast op één jaar.

Toepasselijke wettelijke voorschriften

Het hof heeft gelet op de artikelen 14a, 14b, 14c, 23, 24, 24c en 285 van het Wetboek van Strafrecht.

Deze voorschriften zijn toegepast, zoals zij golden ten tijde van het bewezenverklarde.

BESLISSING

Het hof:

Vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht:

Verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het hoger beroep, voor zover gericht tegen de vrijspraak van het impliciet cumulatief tenlastegelegde.

Verklaart zoals hiervoor overwogen bewezen dat de verdachte het tenlastegelegde heeft begaan.

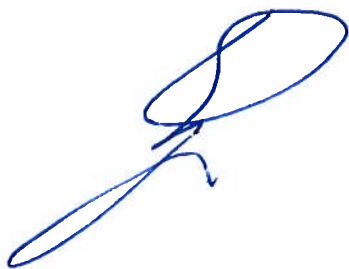
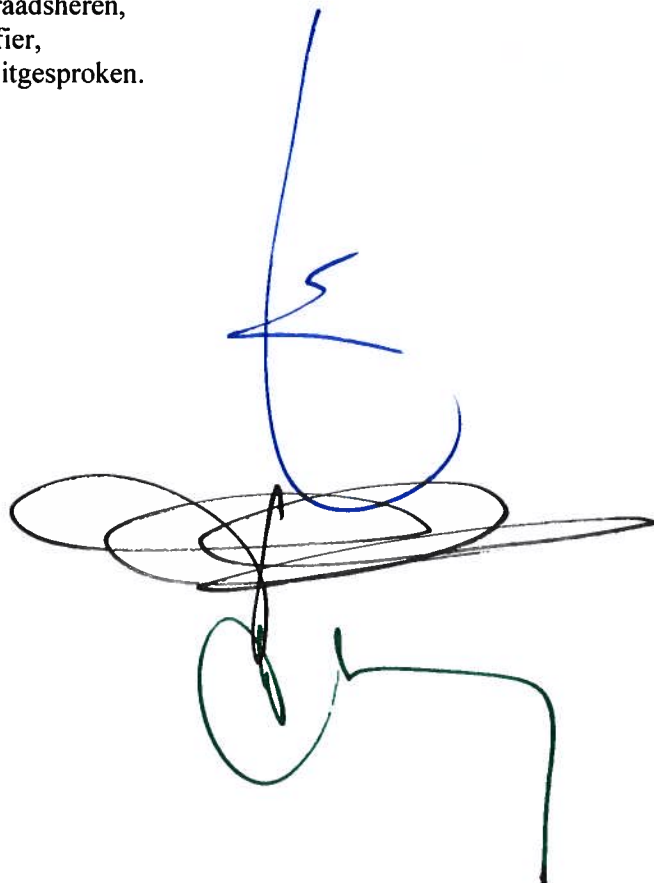
Verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders is tenlastegelegd dan hierboven is bewezenverklaard en spreekt de verdachte daarvan vrij.

Verklaart het bewezenverklarde strafbaar, kwalificeert dit als hiervoor vermeld en verklaart de verdachte strafbaar.

Veroordeelt de verdachte tot een **geldboete van € 750,00 (zevenhonderdvijftig euro)**, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door **15 (vijftien) dagen hechtenis**.

Bepaalt dat de geldboete niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de rechter later anders mocht gelasten omdat verdachte zich voor het einde van een proeftijd van **1 (één) jaar** aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

Aldus gewezen door
mr. M.C. Fuhler, voorzitter,
mr. F. van der Maden en mr. G.A. Versteeg, raadsheren,
in tegenwoordigheid van mr. D. Janssen, griffier,
en op 2 juli 2021 ter openbare terechtzitting uitgesproken.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.A complex handwritten signature in blue and green ink. It features a tall vertical stroke on the left, a large loop in the middle, and a long horizontal stroke at the bottom. A green signature is written below the blue one.

Bijlage met bewijsmiddelen

1. Het proces-verbaal ter terechtzitting van de meervoudige kamer in de rechtbank Noord-Nederland d.d. 11 mei 2020, voor zover inhoudende – zakelijk weergegeven – de verklaring van verdachte R.C. Zeilmaker:

De website www.interessantetijden.nl wordt door mij beheerd. Ik schrijf de artikelen op deze website. Mijn pake zei altijd ‘Fut doadskoppe zulke oplichters.’

2. Het in de wettelijke vorm opgemaakte proces-verbaal van aangifte inclusief fotobijlage d.d. 23 december 2019, voor zover inhoudende de verklaring van B. de Boer, opgenomen op pagina's 1 e.v. van het voornoemde politie proces-verbaal:

Ik ben werkzaam bij de gemeente Leeuwarden. Mijn functie is energie coördinator. Ik organiseer projecten om de duurzame energie te bevorderen. Mijn werkzaamheden zijn te volgen op social media, we hebben een website. Ook schrijf ik columns en geef in den lande lezingen.

Op 26 november 2019 ontving ik via de site www.interessantetijden.nl een bericht van Rypke Zeilmaker. Op de site staat: ‘Fut doodskoppe zulke oplichters, zoals mijn pake Wybe uit Dokkum zei. Ik zou haast geloven dat mijn pake Rybke als verzetsstrijder ook de kogel door Bouwe had gejaagd.’ Ook staat er op dit bericht een foto van Zeilmaker met als ondertiteling: ‘Rechtse hippy een riek tussen de ribben van die Bouwe.’ Met die Bouwe neem ik aan dat hij mij bedoelt. Ik voel me door deze woorden bedreigd.

Ik heb een kopie van de bedreigingen op internet naar u gestuurd en deze kunnen bij de aangifte worden gevoegd. Aan niemand werd het recht of de toestemming gegeven tot het plegen van het feit.

Fotobijlage bij aangifte, zie volgende pagina.

interessantetijden.nl

INTERESSANTE TIJDEN

Ecologie voor de 21ste Eeuw

Bertelsmann Stiftung (eigenaar RTL Nieuws) & Triodosbank als 'Bedreiging van de rechtstaat' neergezet. Omdat ze wagen af te wijken van Het Grote Plan, Meer Europa, Meer Verenigde Naties.

Rechtse Hippië een riek tussen de ribben van Bouwe

Rechtse Hippië: een riek tussen de ribben van Bouwe

3. Een geschrift als bedoeld in artikel 344, eerste lid, aanhef en onder 5° van het Wetboek van Strafvordering, te weten een door de raadsman van verdachte in eerste aanleg, mr. E. van der Meer, d.d. 8 mei 2020 overgelegd stuk genaamd ‘artikel inzake Zeilmaker.pdf’, voor zover inhoudende – zakelijk weergegeven – de verklaring van ‘RypkeZeilmakerAdm’ (het hof begrijpt: verdachte R. Zeilmaker):

Astroturfer Bouwe de Boer verbouwt Friese Landschap

Een Leeuwarder gemeenteambtenaar en provinciaal ‘Energiecommissaris’, Bouwe de Boer moet met zijn “Fossylfrij Fryslân” lokale steun veinzen voor Brusselse en Haagse klimaatpolitiek – Astroturfen heet dat in PR-jargon – voor de vernietiging van ons Friese landschap tot energieplantage.

Fut Doadskoppe zulke oplichters, zoals mijn pake zaliger Wybe uit Dokkum zou zeggen. En ik zou haast geloven dat mijn Pake Rypke als verzetsstrijder ook de kogel door Bouwe had gejaagd.

Een foto (het hof begrijpt: de hierboven onder 2 weergeven foto van verdachte met een riek in zijn hand) met daaronder de tekst: ‘Rechtse Hippië: een riek tussen de ribben van Bouwe.’